

ગણિત

ધોરણ-4

પ્રથમ સત્ર

પ્રેક્ટીસ બુક

કામાતળાવ પ્રા. શાળા

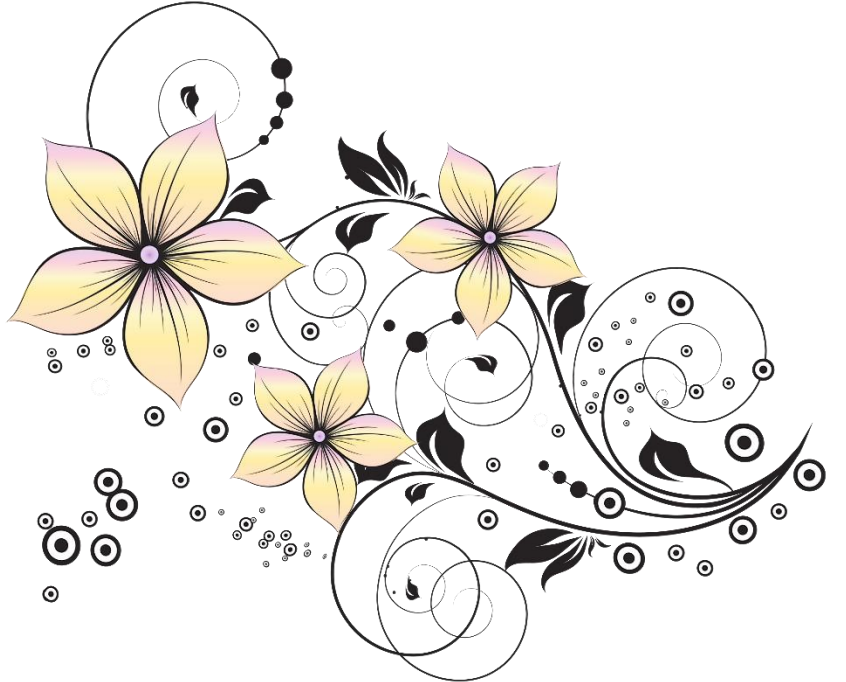
તા. ધોલેરા, જી. અમદાવાદ

વિદ્યાર્થીનું નામ :

હાજરી પત્રક નં. :

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	એકમનું નામ	પાનાં નંબર
1.	ઈંટોની ઈમારત	1
2.	લાંબું અને ટૂંકું	4
3.	ભોપાલનો પ્રવાસ	9
4.	ટીક ટીક ટીક	16
5.	દુનિયા જોવાનો રસ્તો	21
6.	ભંગાર વેચનાર	23
7.	જગ અને મગ	25

૧. ઈંટોની ઈમારત

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ

૧. ઈંટોના આકાર અને તેની ગોઠવણીની પેટર્ન જાણો.
૨. ૧૦,૦૦૦ સુધીની સંખ્યા ઓની સ્થાનકિંમતને આધારે વાંચે અને લખી શકે.
૩. રોજિંદા જીવનમાં સંખ્યાઓની ગાણિતિક ક્રિયાઓને લાગુ પાડે.

નીચેની ખાલી જગ્યાઓ પુરો.

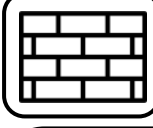
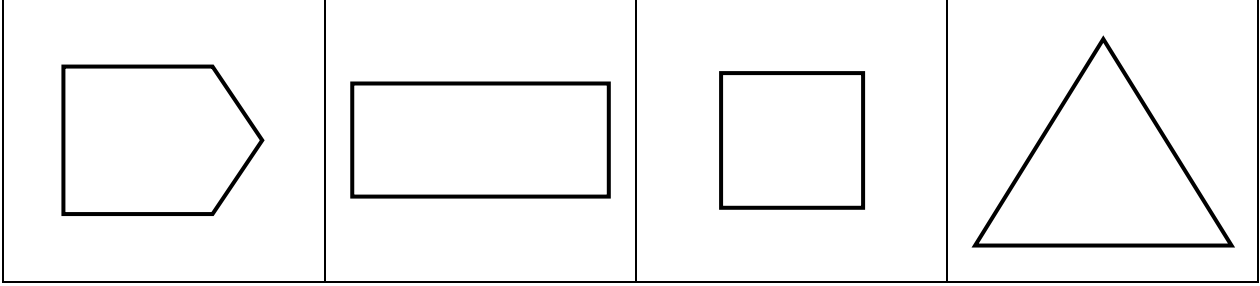
- ઈંટને _____ ધાર હોય છે.
- ચોરસ ખોખાને _____ સપાટી ચોરસ અને _____ સપાટી લંબચોરસ હોય છે.
- એક ક્ષિત્રને _____ સપાટી ચોરસ અને _____ સપાટી લંબચોરસ હોય છે.
- એક સાબુમાં _____ સપાટી હોય છે.
- ટીવીના ખોખામાં _____ ખૂણા હોય છે.
- ઈંટની સપાટીઓની સંખ્યા _____ છે.
- એક ચોકના ખોખાને _____ સપાટી છે.
- ઈંટ એ _____ પરિમાણીય વસ્તુ છે.
- ત્રિકોણમાં _____ બાજુઓ હોય છે.
- ત્રિકોણમાં _____ ખૂણા હોય છે.

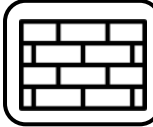
નીચે આપેલ આકૃતિઓની સપાટીની સંખ્યા લખો.

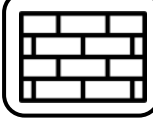
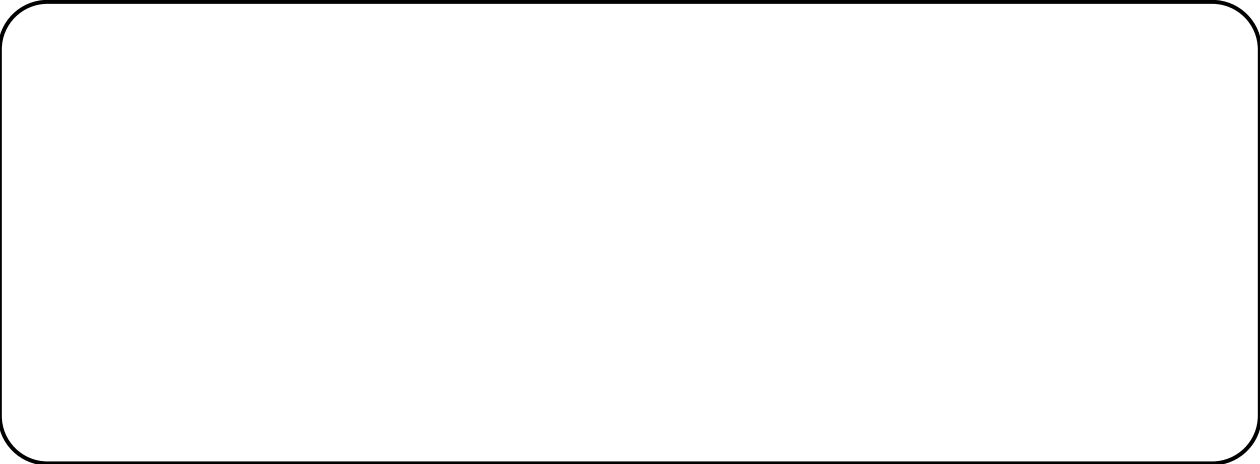
જે સપાટી ઈંટની હોય તે સપાટી તે સપાટીને રંગ કરો.

ઈંટોનો ઉપયોગ કરીને કમાન બનાવો.

ઈંટોનો ઉપયોગ કરીને તમને મનગમતી પેટર્ન બનાવો.

ક્લર પેપરનો ઉપયોગ કરીને કોઈપણ બે ફ્લોર પેટર્ન બનાવો.

Blank rectangular box for writing or drawing.

તમારા ઘરમાં રહેલા તેલના ડબાની આકૃતિ દોરો.

ટીવીના ખોખાની આકૃતિ દોરો.

Blank rectangular box for drawing a fuel tank.

Blank rectangular box for drawing a TV stand.

મોખિક ગણતરી કરો અને જવાબ લખો.

• $10 \times 2 =$ _____	• $20 \times 8 =$ _____	• $30 \times 4 =$ _____
• $10 \times 20 =$ _____	• $20 \times 20 =$ _____	• $30 \times 80 =$ _____
• $300 \times 2 =$ _____	• $800 \times 3 =$ _____	• $400 \times 2 =$ _____
• $100 \times 200 =$ _____	• $180 \times 20 =$ _____	• $1400 \times 2 =$ _____
• $400 \times 400 =$ _____	• $6000 \times 30 =$ _____	• $9000 \times 120 =$ _____

A. જો એક ઈંટની કિંમત ₹ ૧ છે, તો ૫૦૦ ઈંટોની કિંમત ₹ _____ થાય.

B. જો એક ઈંટની કિંમત ₹ ૨ હોય, તો ૧૦૦૦ ઈંટોની કિંમત ₹ _____ થાય.

C. જો ૧ ઈંટની કિંમત ₹ ૫ છે, તો ૨૦૦૦ ઈંટોની કિંમત ₹ _____ થાય.

D. જો ૧ ઈંટની કિંમત ₹ ૩ છે, તો ૪૦૦૦ ઈંટોની કિંમત ₹ _____ થાય.

E. જો ૧૦૦૦ ઈંટોની કિંમત ₹ ૩૦૦૦ છે તો ૧ ઈંટની કિંમત ₹ _____ થાય.

F. જો ૨૦૦૦ ઈંટોની કિંમત ₹ ૮૦૦૦ છે, તો ૧ ઈંટની કિંમત ₹ _____ થાય.

G. જો ૨૦૦ ઈંટોની કિંમત ₹ ૬૦૦ છે, તો ૧ ઈંટની કિંમત ₹ _____ થાય.

ચીકુને ઇંટોની કિંમત ગણવામાં મદદ કરો.

ક્રમ	ઇંટોની સંખ્યા	ઇંટોની કિંમત	ઇંટોની સંખ્યા	ઇંટોની કિંમત
૧.	૧,૦૦૦	₹ ૬,૦૦૦	૫૦૦	₹ _____
૨.	૨,૦૦૦	₹ ૧૮,૦૦૦	૧,૦૦૦	₹ _____
૩.	૬,૦૦૦	₹ ૨૪,૦૦૦	૩,૦૦૦	₹ _____
૪.	૧૦,૦૦૦	₹ ૨૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	₹ _____

૨. લાંબું અને ટૂંકું

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ

૧. અંતરના નાના-મોટા એકમો જાણે અને રૂપાંતર કરે.
૨. લંબાઈને લાગતા વાસ્તવિક જીવનની સરળ પરિસ્થિતિઓ, સમસ્યાઓ આધારિત કોયડા ઉકેલે.
૩. રોજિંદા જીવનમાં સંખ્યાઓની ગાણિતિક ક્રિયાઓને લાગુ પાડે.

નીચેની વસ્તુઓને માપવા માટે વધુ સારો એકમ કયો છે?
(સેમી, મીટર, કિમી)

- A. એક પિન(ટાંકણી)ની લંબાઈ _____
- B. ઘરની ઊંચાઈ _____
- C. સ્કૂટરની મુસાફરીનું અંતર _____
- D. પાર્ક(બગીચા)ની લંબાઈ _____
- E. એક પેનની લંબાઈ _____
- F. તમારા પાલતુ પ્રાણીની ઊંચાઈ _____
- G. ૫૦૦ રૂપિયાની નોટની લંબાઈ _____
- H. ભાવનગર થી અમદાવાદનું અંતર _____
- I. તમારા લંચ બોક્સની જાડાઈ _____
- J. કુતુબ મીનારની ઊંચાઈ _____
- K. તમારી કારની લંબાઈ _____
- L. શાળાથી તમારા ઘર સુધીનું અંતર _____

દોરીનો ઉપયોગ કરીને આપેલ આકૃતિની લંબાઈ શોધો.

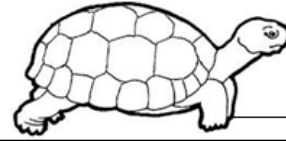

નીચે આપેલા માપના રેખાખંડ દોરો.

૪ સે.મી.	૨ સે.મી.	૩.૫ સે.મી.

સસલા અને કાચબાની રેસ ચાલી રહી છે.

૩ મીટર અંતિમ રેખા

૭ મીટર

- A. અંતિમ રેખાની નજીક કોણ છે? _____
- B. સસલું અંતિમ રેખાથી કેટલું દૂર છે? _____
- C. સસલું કાચબાથી કેટલું દૂર છે? _____
- D. કાચબો અંતિમ રેખાથી કેટલો દૂર છે? _____

આ પણ જાણો અને પ્રેક્ટિસ કરો.

• ૧ મીટર = ૧૦૦ સેમી અથવા ૧૦૦ સેમી = ૧ મીટર	• ૧ કિમી = ૧૦૦૦ મીટર અથવા ૧૦૦૦ મીટર = ૧ કિમી
૨ મીટર = _____ સેમી	૨ કિમી = _____ મીટર
૫ મીટર = _____ સેમી	૩ કિમી = _____ મીટર

1.૫ મીટર = _____ સેમી	૧.૫ કિમી = _____ મીટર
૨.૫ મીટર = _____ સેમી	૪.૫ કિમી = _____ મીટર
૩ મીટર = _____ સેમી	૬ કિમી = _____ મીટર
૬ મીટર = _____ સેમી	૭ કિમી = _____ મીટર
દોઢ મીટર = _____ સેમી	દોઢ કિમી = _____ મીટર
અઢી મીટર = _____ સેમી	અઢી કિમી = _____ મીટર
સાડા ચાર મીટર = _____ સેમી	સાડા છ કિમી = _____ મીટર

 માગ્યા મુજબ કરો.

- A. ૮ મી ૪૦ સે.મી.થી ૨૦ સેમી ઓછા _____
- B. ૪ મી ૧૦ સેમી થી વધુ ૮૦ સે.મી. _____
- C. ૬મી ૭૫ સેમીથી ૧૫ સેમી ઓછા _____
- D. ૮મી ૪૫ સેમીથી ૨મી વધુ _____
- E. ૮ કિ.મી.૩૦૦ મી. થી ૭ કિ.મી. વધુ _____
- F. ૭ કિ.મી. ૮૫૦ મી થી ૬૦૦ મીટર ઓછું _____
- G. ૯ કિ.મી ૨૦૦ મી થી ૫ કિ.મી. ૫૦૦મી વધુ _____
- H. ૬૦ મી ૭૫ સેમી થી ૧૮ મી ૮૦ સેમી ઓછી _____

 દોરો અને રંગો.

એક પેન્સિલ ની લંબાઈ ૧૦સે.મી. છે.

આપેલ માપ કરતાં ૩ સે.મી. ઓછી લંબાઈની પેન્સિલ દોરો.	
આપેલ માપ કરતાં ૨ સે.મી. વધુ લંબાઈની પેન્સિલ દોરો.	

 કોષ્ટક પૂર્ણ કરો અને નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

ક્રમ	છોડ	ગયા મહિનાની ઊંચાઈ	આ મહિનાની ઊંચાઈ	કેટલી વૃદ્ધિ થઈ?
૧.	તુલસી	૫ સે.મી.	૮ સે.મી.	
૨.	આંબો	૧૦ સે.મી.	૧૩ સે.મી.	
૩.	વાંસ	૨૦ સે.મી.	૩૮ સે.મી.	
૪.	ગુલાબ	૩૨ સે.મી.	૩૨ સે.મી.	

- A. જે છોડનો મહત્તમ વિકાસ થયો છે તે _____
- B. જે છોડનો લઘુત્તમ વિકાસ થયો છે તે _____, _____ છે.
- C. જે છોડનો વિકાસ થયો નથી _____ છે.
- D. જે છોડનો વિકાસ ૧૮ સે.મી. થયો છે તે _____ છે.
- E. આ મહિને _____ છોડનો વિકાસ _____, _____ કરતા વધારે થયો છે.

કોષ્ટક વાંચો અને નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

ક્રમ	ખેલાડીનું નામ	ફટકારેલ છગ્ગાની લંબાઈ
૧.	સચિન	૯૦ મીટર
૨.	યુવરાજ	૧૦૧ મીટર ૫ સે.મી.
૩.	ધવન	૭૨ મીટર ૨૭ સે.મી.
૪.	ધોની	૧૦૦ મીટર ૫૦ સે.મી.

- A. જેણે સૌથી વધુ લંબાઈનો છગ્ગો ફટકાર્યો છે તે _____.
- B. જેણે સૌથી ઓછી લંબાઈનો છગ્ગો ફટકાર્યો છે તે _____
- C. સચિન અને યુવરાજ દ્વારા ફટકારવામાં આવેલા છગ્ગાની લંબાઈનો તફાવત _____ છે?
- D. ધોની અને યુવરાજ માંથી કોણે વધુ લંબાઈનો છગ્ગો ફટકાર્યો છે? _____
કેટલો વધારે? _____
- E. ધોની અને સચિન માંથી કોણે વધુ લંબાઈનો છગ્ગો ફટકાર્યો છે? _____
કેટલો વધારે? _____
- F. ધવન અને યુવરાજ માંથી કોણે વધુ લંબાઈનો છગ્ગો ફટકાર્યો છે? _____
કેટલો વધારે? _____

કોષ્ટક પૂર્ણ કરો.

ક્રમ	મિત્રનું નામ	તમારી ઊંચાઈથી વધારે કે ઓછી છે?	કેટલી વધારે કે કેટલી ઓછી
૧.			
૨.			
૩.			
૪.			
૫.			
૬.			
૭.			
૮.			

માગ્યા મુજબ કરો.

વિગત		તમારો જવાબ
૧.	પીનની લંબાઈ ૫ સેમી છે.	આવી ૩ પીન લંબાઈમાં ગોઠવતાં કુલ કેટલી લંબાઈ થાય?
૨.	પેનની લંબાઈ ૧૦ સેમી છે.	આવી ૪ પેન લંબાઈમાં ગોઠવતાં કુલ કેટલી લંબાઈ થાય?
૩.	દોરડાની લંબાઈ ૨ મીટર છે.	દોરડાની લંબાઈ ૫ ગણી કરતાં
૪.	૧ મીટર કાપડની કિંમત ૩૦ રૂ. છે.	૭ મીટર કાપડની કિંમત કેટલી આપવી પડે.
૫.	રબરની લંબાઈ ૧૨ સેમી છે.	રબરની લંબાઈ ૪ ગણી કરતાં
૬.	૪ મીટરની દિવાલ કરવી છે.	૧૦ સેમીની ઈંટ લંબાઈમાં ગોઠવતાં કેટલી ઈંટો જોઈએ?
૭.	૩ મીટરનો રૂમ છે.	૩૦ સેમીની લાદી લંબાઈમાં ગોઠવતાં કેટલી લાદી જોઈએ?
૮.	૧ મીટર લંબાઈનો કંપાસબોક્સ છે.	૫ સેમીનું ઈરેઝર છે. આવા કેટલા ઈરેઝર લાઈનમાં ગોઠવીએ તો કંપાસબોક્સ સમાઈ જાય?

3. ભોપાલનો પ્રવાસ

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ

- બે અને ત્રણ અંકી સંખ્યાઓના એક કે બે અંક સાથે ગુણાકાર-લાગાકાર કરી શકે.
- ગુણાકાર-લાગાકાર ના આંતર સંબંધો થી સમય, અંતર, રૂપિયા-પૈસા ના વ્યવહાર કોયડા ઉકેલે.

આપેલા અંકોનો ઉપયોગ કરીને પાંચ અંકની સંખ્યાઓ બનાવો.

નોંધ: અંકો ફક્ત એક જ વાર પુનરાવર્તિત થઈ શકે છે.

૬, ૦, ૫, ૪

૧. _____ ૨. _____ ૩. _____

૪. _____ ૫. _____ ૬. _____

આપેલા અંકોનો ઉપયોગ કરીને સૌથી મોટી અને સૌથી નાની સંખ્યાઓ બનાવો.

નોંધ: અંકોનું પુનરાવર્તન થવું જોઈએ નહીં.

અંકો	સૌથી મોટી સંખ્યા	સૌથી નાની સંખ્યા
૫, ૯, ૦, ૬, ૭		
૮, ૩, ૭, ૨		
૦, ૯, ૧		
૭, ૫, ૧, ૨, ૩		
૬, ૩, ૨૯		

સૌથી મોટી અને સૌથી નાની સંખ્યાઓ લખો.

a) સૌથી નાની અને સૌથી મોટી ૨ અંકની સંખ્યા _____, _____

b) સૌથી નાની અને સૌથી મોટી ૪ અંકની સંખ્યા _____, _____

c) સૌથી નાની અને સૌથી મોટી ૫ અંકની સંખ્યા _____, _____

d) સૌથી નાની અને સૌથી મોટી ૩ અંકની સંખ્યા _____, _____

નીચેની ખાલી જગ્યાઓ પુરો.

૧) _____ + ૬૪૯૭૯ = ૬૪૯૭૯

૨) ૪૨૫૬ + _____ = ૪૨૫૬

૩) ૭૮૬૪ x _____ = ૦

૪) ૬૭૫૩ - _____ = ૦

૫) ૭ ÷ ૭ = _____

૬) ૦ + ૯૫૩૭ = _____

૭) ૮૬૫ x ૧ = _____

૮) ૨૩૬૫ + ૫૮૭૯ = _____ + ૨૩૬૫

૯) ૬૫૪૯ ÷ _____ = ૬૫૪૯

૧૦) ૦ ÷ ૫૬૪૯ = _____

મોખિક ગણતરી કરો.

૧. ૬૨૫૦ x ૧૦૦ = _____

૨. ૯૫૮ x ૧૦૦૦ = _____

૩. ૬૪૫૯૭૮ x ૧૦ = _____

૪. ૭૮ x ૧૦૦૦ = _____

૫. ૫૬૫૪ x ૧૦ = _____

૬. ૯૮ x ૧૦૦ = _____

૭. ૧૦,૩,૨ અને ૫ દ્વારા નિ:શેષ ભાગી શકાય અને ૨૦ અને ૩૫ ની વચ્ચે આવે _____

માગ્યા મુજબ કરો.

A) ૬૫૨૯૮ માં ૨૬૪૫ ઉમેરો.

B) ૨૭૬૪ + ૬૪૬૪૫નો સરવાળો શોધો.

C) ૧૦૦૨૬ માંથી ૬૯૮૬ બાદ કરો.

D) ૮૯૪૫ અને ૬૫૪૫૦ વચ્ચેનો તફાવત શોધો.

૧૩૪×૨૦

૧૦૦૦×૧૫

૨૫૦×૩૦

 ૧૮૦૦ X ૩૪

 ૩૪૫૦ X ૫૩

 મેડમે દરેકને ૪ ચોકલેટ આપી . તેમના વર્ગના ૪૦ વિદ્યાર્થીઓ છે. મેડમ પાસે દસ ચોકલેટ બાકી છે. મેડમની પાસે કેટલી ચોકલેટ હતી?

 કોષ્ટકનો અભ્યાસ કરો અને નીચેના સવાલના જવાબ આપો.

ક્રમ	વસ્તુનું નામ	વસ્તુની કિંમત
૧.	પીઝા	₹ ૫૦
૨.	બર્ગર	₹ ૩૫
૩.	કોલ્ડ ડ્રિંક્સ	₹ ૨૦

 નીતા ૨ બર્ગર અને એક પીઝા ખરીદે છે તે ૨૦૦ રૂપિયા ચૂકવે છે તો તેને કેટલી રકમ પાછી મળશે?

રાજન ૪ બર્ગર અને ૨ કોલ્ડ ડ્રિંક્સ ખરીદે છે તો તે કેટલી રકમ ચૂકવશે?

દીપા ₹ ૧૦૦ ની કોલ્ડ ડ્રિંક્સ ખરીદે છે તો તેને કેટલી કોલ્ડ ડ્રિંક્સ ખરીદી હશે?

મોહન ₹ ૨૫૦ ના પીટ્ઝા ખરીદે છે તો તેને કેટલા પીટ્ઝા ખરીદ્યા હશે?

રઘુ ૧૩ બર્ગર, ૧૨ કોલ્ડ ડ્રિંક્સ અને ૧૫ પીટ્ઝા ખરીદે છે તો તે કેટલી રકમ ચૂકવશે?

કોષ્ટકનો અભ્યાસ કરો અને નીચેના સવાલના જવાબ આપો.

ક્રમ	વસ્તુનું નામ	વસ્તુની કિંમત
૧.	પેટ્રોલ	₹ ૭૨/લીટર
૨.	ડિઝલ	₹ ૬૫/લીટર
૩.	સી.એન.જી	₹ ૫૫/ કિગ્રા

 રમેશભાઈ તેમની બાઈકમાં ૪ લીટર પેટ્રોલ પુરાવે છે તો તેમને કેટલા પૈસા ચૂકવવા પડશે?

 મહેશભાઈ તેમની કારમાં ૨૦ લીટર ડિઝલ પેટ્રોલ પુરાવે છે તો તેમને કેટલા પૈસા ચૂકવવા પડશે?

 રાહુલ તેની કારમાં ૮ કિગ્રા સી.એન.જી. પુરાવે છે તો તેમને કેટલા પૈસા ચૂકવવા પડશે?

 વિકાસ તેની બાઈકમાં ૭ લીટર પેટ્રોલ અને તેના ટ્રેક્ટરમાં ૧૫ લીટર ડિઝલ પુરાવે છે તો તેમને કેટલા પૈસા ચૂકવવા પડશે?

મોહનભાઈ એક દુકાનદાર છે. તે પોતાની દુકાન માટે નીચેની વસ્તુઓ ખરીદવા જાય છે. તેમને ગણતરી કરવામાં મદદ કરો.

ક્રમ	વસ્તુનું નામ	વસ્તુની કિંમત	ખરીદેલ વસ્તુની સંખ્યા	ખરીદેલ વસ્તુની કિંમત
૧.	પેંસિલ	₹ ૩	૧૫૦	
૨.	પેન	₹ ૫	૨૭૬	
૩.	માપપટ્ટી	₹ ૮	૧૮૦	
૪.	કંપાસબોક્સ	₹ ૧૦	૩૪૦	
			કુલ	

 મગનભાઈ દિવાળી માટે ૨૫૦ કોડીયા બનાવે છે તે દરેક ઘરે ૫ કોડીયા આપે તો તે કેટલા ઘરે કોડીયા આપી શકશે?

 મનિષ ૪૦૦ રૂપિયાની પાણીની બોટલ ખરીદે છે જો એક પાણીની બોટલની કિંમત ૧૦ રૂપિયા હોય તો મનિષે કેટલી પાણીની બોટલ ખરીદી શકે?

 દુકાનદાર પાસે ૩૦૦ બોલ છે. એક બોક્સમાં ૬ બોલ આવતા હોય તો કેટલા બોક્સ જોઈએ?

રાઘવભાઈએ ૭૫ મણ જીરૂ પકવ્યું છે એક કોથળામાં ૩ મણ જીરૂ સમાતું હોય તો રાઘવભાઈને કેટલા કોથળાની જરૂર પડે?

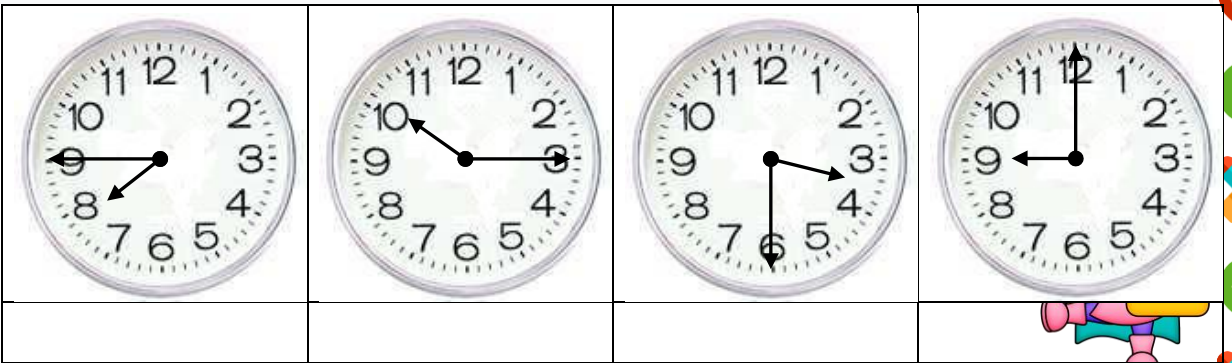
૪. ટીક ટીક ટીક

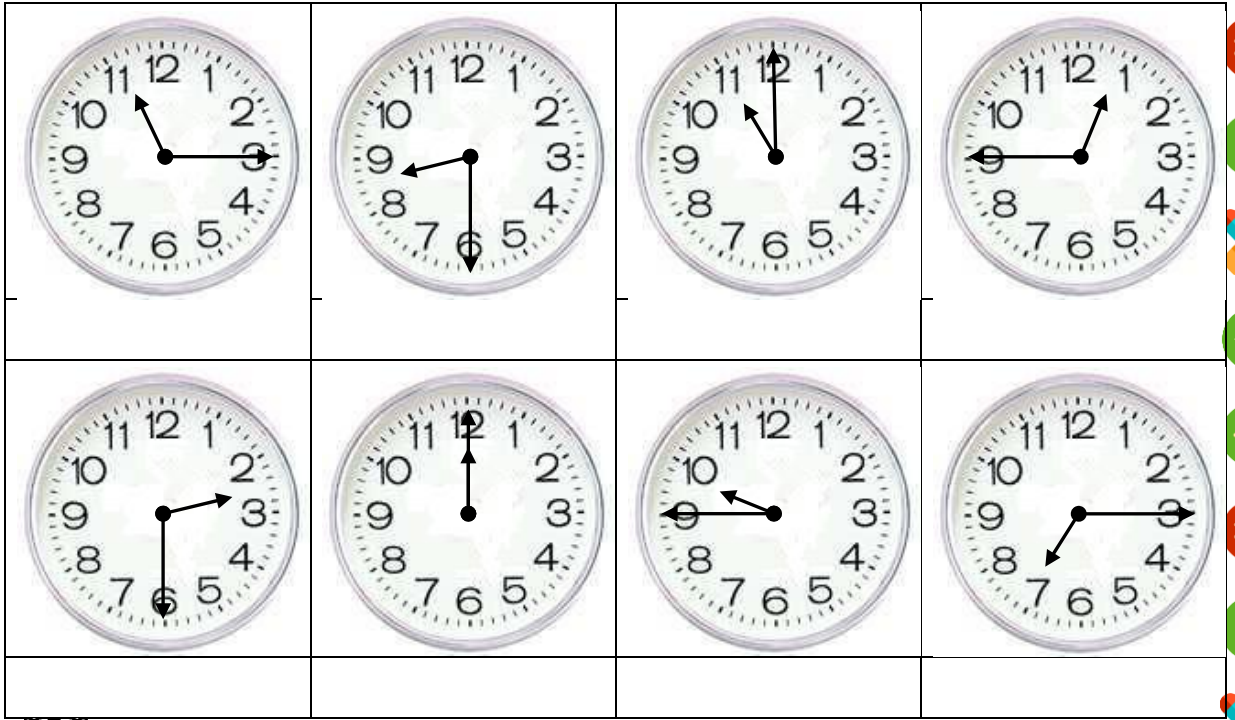
અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ

1. ઘડિયાળનો ઉપયોગ કરીને સમયને કલાકમાં યોગ્ય રીતે વાંચે છે.
2. સમયના સંદર્ભમાં કેલેન્ડર સમજે.
3. ૧૨ કલાક અને ૨૪ કલાકની ઘડિયાળનો સંબંધ શોધે.
4. રોજિંદા જીવનની ઘટનાઓના સમયગાળા વિશે સમજે અને ક્રમ આપે.

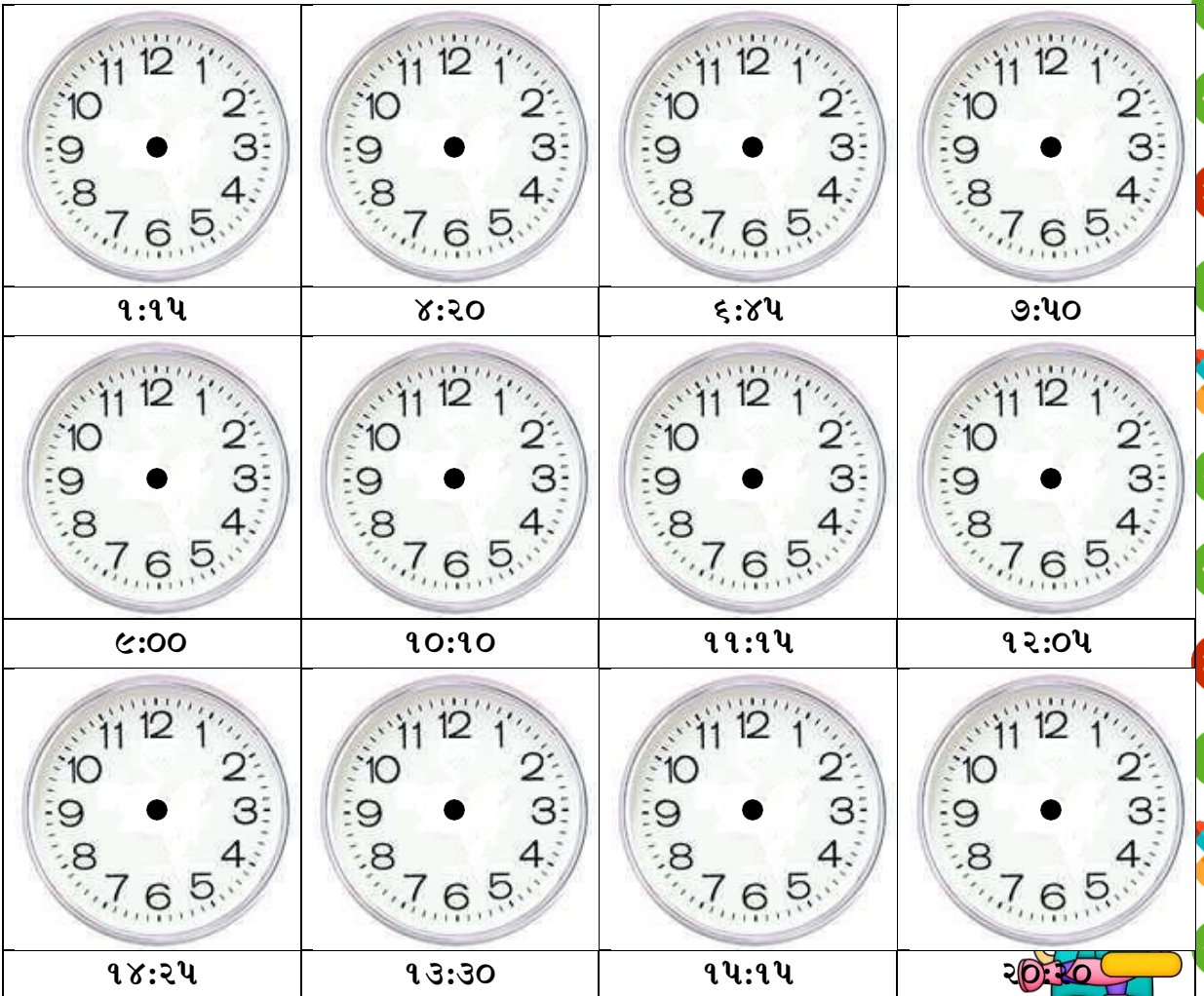

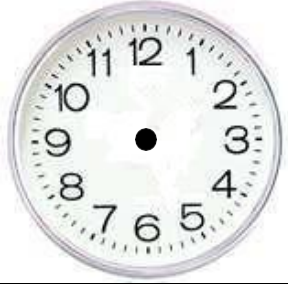
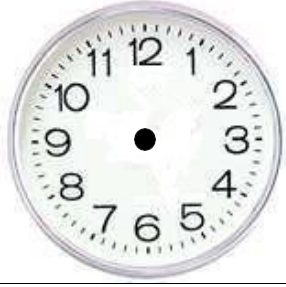
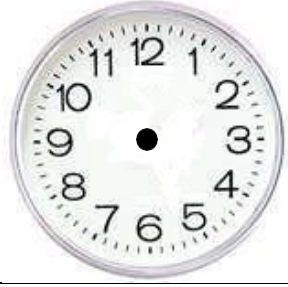
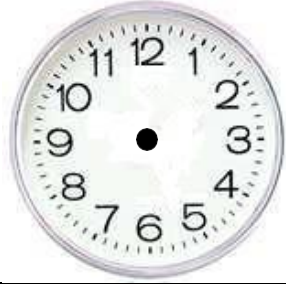
દરેક ઘડિયાળમાં બતાવેલ સમય લખો.

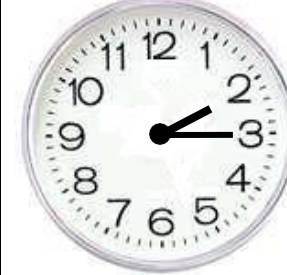
दरेक घडियाणमां समय दर्शावो.

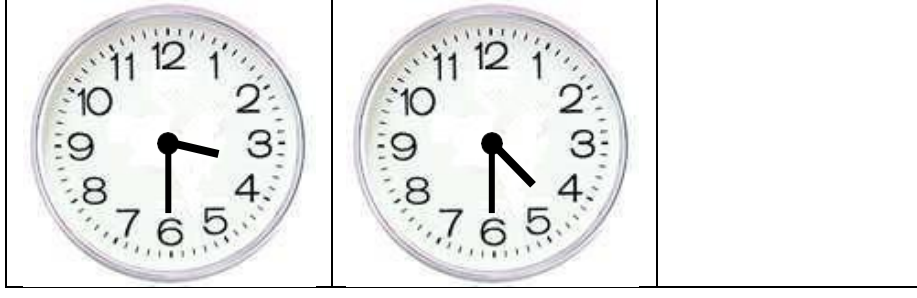
			
૨૨:૩૦	૨૧:૫૫	૨૩:૪૦	૨૪:૦૦

મિનિટ કાંટો કેટલો ખસ્યો?

મિનિટ કાંટો કેટલો ખસ્યો?		મિનિટ
		
		
		
		

નીચેનાને ટૂંકા સ્વરૂપમાં લખો.

ઉ.દા. ૩૧ ઓક્ટોબર ૨૦૨૦ – ૩૧/૧૦/૨૦૨૦

- ૩ જી જુલાઈ ૧૯૭૫ _____
- ૨૫ નવેમ્બર ૨૦૦૩ _____
- ૧ લી જાન્યુઆરી ૨૦૧૯ _____
- ૧૩ મી માર્ચ ૨૦૧૬ _____
- તમારી જન્મ તારીખ _____
- સ્વતંત્રતા દિવસ _____
- પ્રજાસત્તાક દિવસ _____
- ક્રિસમસ _____ (વર્તમાન વર્ષ માટે લખો)
- ગાંધી જયંતી _____ (ચાલુ વર્ષ માટે લખો)
- નવું વર્ષ _____ (વર્તમાન વર્ષ માટે લખો)

નીચેનાને 12 કલાકની ઘડિયાળમાં બદલો. (am કે pm માં દર્શાવો.)

A. ૨:૩૦ બપોરે = _____	E. ૧૧:૧૦ રાત્રે = _____
B. ૫:૧૫ સવાર = _____	F. ૯:૪૦ રાત્રે = _____
C. ૬:૪૫ સાંજ = _____	G. ૬:૪૫ સવારે = _____
D. ૮:૨૦ રાત્રે = _____	H. ૧૨:૦૦ મધરાત = _____
I. ૧૨ બપોરે _____	J. ૧૨ મધ્યરાત્રી _____
K. સાંજે ૪:૪૫ વાગ્યે _____	L. સવારે ૮ વાગ્યે ઘડિયાળ _____

દિવસની સંખ્યાની ગણતરી કરો.

- સપ્ટેમ્બર ૧૨ અને સપ્ટેમ્બર ૨૩ વચ્ચે (વર્ષ ૨૦૧૯) _____
- જાન્યુઆરી ૨૯ અને ફેબ્રુઆરી ૫ વચ્ચે (વર્ષ ૨૦૧૯) _____

C. માર્ચ ૨૧ અને ૧ એપ્રિલ વચ્ચે (વર્ષ ૨૦૧૯) _____

D. ૧ એપ્રિલ થી ૧૦ એપ્રિલ વચ્ચે (વર્ષ ૨૦૧૯) _____

E. ડિસેમ્બર ૧૬ અને ડિસેમ્બર ૨૮ વચ્ચે (વર્ષ ૨૦૧૯) _____

F. જાન્યુઆરી ૨ અને ફેબ્રુઆરી ૨૫ વચ્ચે (વર્ષ ૨૦૧૯) _____

G. ૧૩ એપ્રિલ થી ૨૦ મે વચ્ચે (વર્ષ ૨૦૧૯) _____

H. માર્ચ ૧૫ અને ૧૫ એપ્રિલ વચ્ચે (વર્ષ ૨૦૧૯) _____

નીચેનાને 24 કલાકની ઘડિયાળમાં બદલો.

1) ૨:૩૦ બપોરે = _____

5) ૧૧:૧૦ રાત્રે = _____

2) ૫:૧૫ સવાર = _____

6) ૯:૪૦ રાત્રે = _____

3) ૬:૪૫ સાંજ = _____

7) ૬:૪૫ સવારે = _____

4) ૮:૨૦ રાત્રે = _____

8) ૧૨:૦૦ મધરાત = _____

નીચેની માહિતી પરથી પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

	૫.૩.૨૦૦૨ ડિભો થયો	
૭.૬.૨૦૦૨ ચાલ્યો	૧૨.૭. ૨૦૦૧ જન્મ્યો	૧૫.૨. ૨૦૦૨ ઘૂંટણીયે ચાલ્યો
૧૬.૭.૨૦૦૧ પહેલો દાંત	૨૦.૧૧.૨૦૦૧ બેઠો થયો	

સોહમની ઉંમર કેટલી હતી?

A. તે ચાલ્યો ત્યારે? _____

B. તે બેઠો ત્યારે? _____

C. તેને પહેલો દાંત આવ્યો ત્યારે? _____

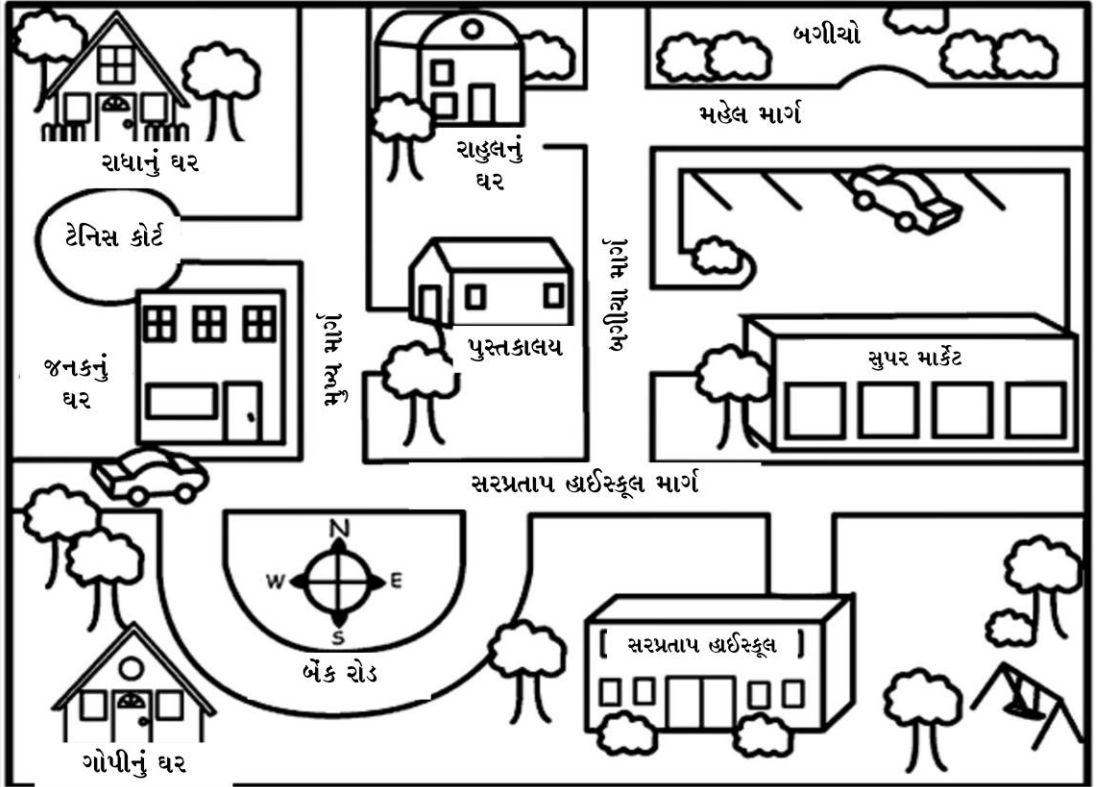

પ. દુનિયા જોવાનો રસ્તો

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ

- વસ્તુઓને બધી બાજુઓથી જોતાં કેવી દેખાશે તેના વિશે જાણે સમજે અને દોરે.
- નકશાની સમજ મેળવી તે આધારિત રસ્તા શોધે.

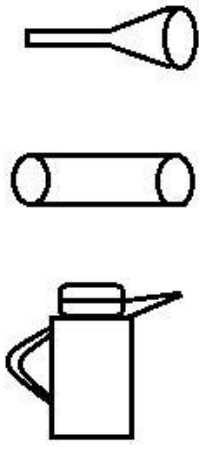
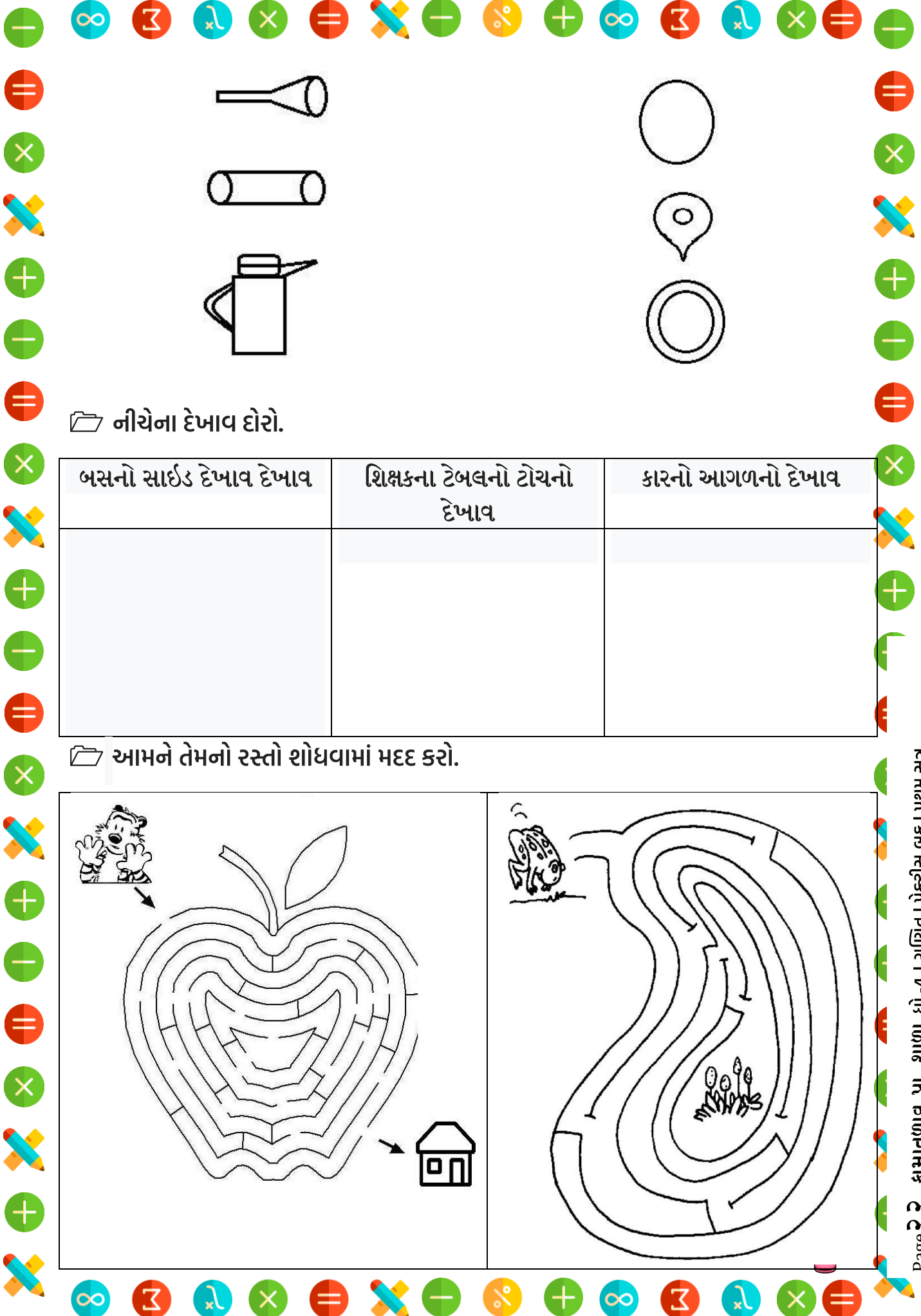
નકશાનો કાળજીપૂર્વક અભ્યાસ કરો અને નીચેના પ્રશ્નોના જવાબો આપો.

- સર પ્રતાપ ઊઈસ્કૂલથી નજીક શું છે?
(અ) ગોપીનું ઘર (બ) રાહુલનું ઘર
- સુપર માર્કેટથી નજીક શું છે?
(અ) પુસ્તકાલય (બ) બગીચો
- ટેનિસ કોર્ટથી દૂર શું છે?
(અ) સુપર માર્કેટ (બ) સર પ્રતાપ ઊઈસ્કૂલ
- પુસ્તકાલયથી નજીક શું છે?
(અ) રાધાનું ઘર (બ) રાહુલનું ઘર
- બગીચાથી દૂર શું છે?
(અ) રાધાનું ઘર (બ) રાહુલનું ઘર

નીચેની વસ્તુઓના તેમના બંધ બેસતા દેખાવ સામે જોડો..

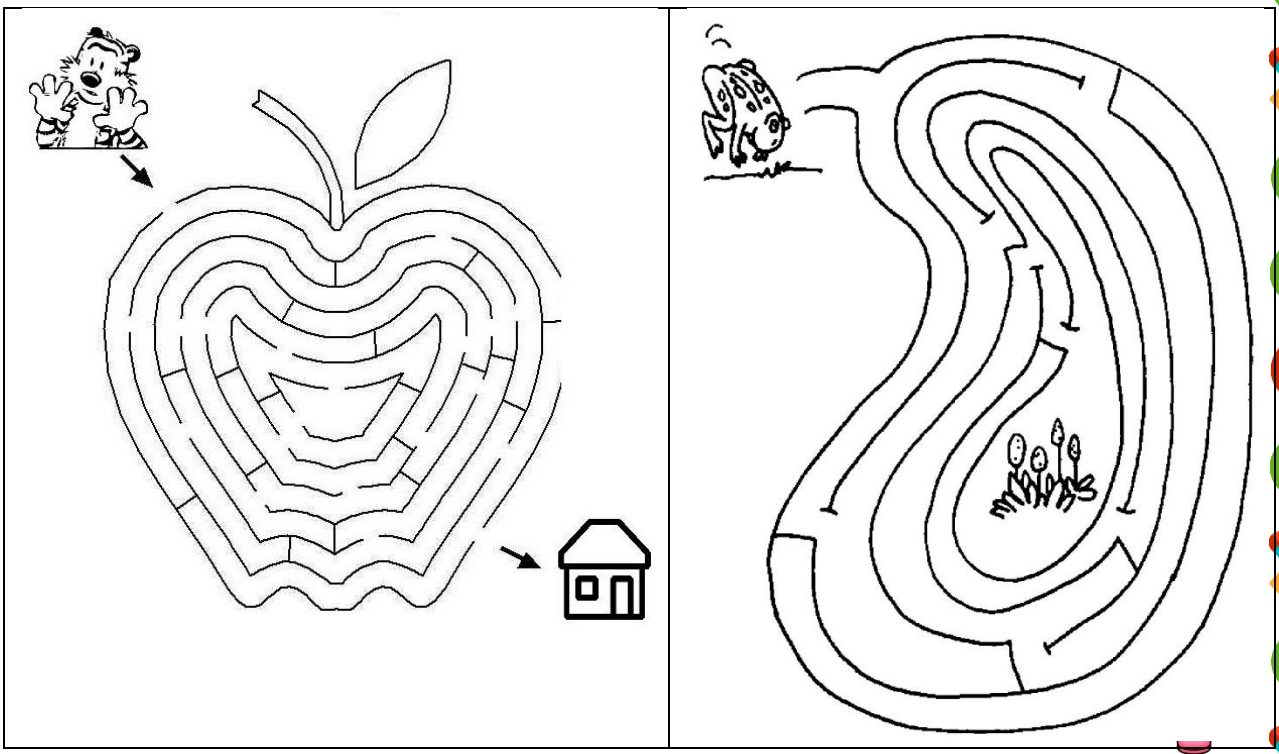

નીચેના દેખાવ દોરો.

બસનો સાર્દડ દેખાવ દેખાવ	શિક્ષકના ટેબલનો ટોચનો દેખાવ	કારનો આગળનો દેખાવ

આમને તેમનો રસ્તો શોધવામાં મદદ કરો.

૬. ભંગાર વેચનાર

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ

- વાસ્તવિક જીવનની પરિસ્થિતિ સાથે જોડાયેલ રૂપિયા-પૈસાના ગુણાકાર અને ભાગાકાર કરો.
- રૂપિયા-પૈસાના ગુણાકાર અને ભાગાકાર આધારીત વ્યવહાર કોયડા ઉકેલી શકો.
- હજાર સુધીના નોટ-સિક્કાના સરવાળા કરો.

₹ નીચેનાનું મૂલ્ય શોધો.

અ. ૧૦૦ રૂપિયાની ૫ નોટ = _____

બી. રૂપિયા ૫ ની ૧૨ નોટો = _____

સી. રૂપિયા ૧૦ ની ૧૦ નોટો = _____

ડી. રૂ. ૫૦ ની ૧૫ નોટો = _____

ઇ. ૧૦૦૦ની ૬ નોટો = _____

એફ. રૂ. ૨૦ ની ૮ નોટો = _____

જી. રૂપિયા ૨૦૦૦ ની ૧૪ નોટો = _____

₹ કેટલા?

A. રૂ. ૨૦૦ બનાવવા માટે ૫૦ રૂપિયાની કેટલી નોટોની જરૂર હોય છે? _____

B. રૂ. ૮૦૦ બનાવવા માટે ૫૦ રૂપિયાની કેટલી નોટોની જરૂર હોય છે? _____

C. રૂ. ૧૯૦ બનાવવા માટે ૨૦ રૂપિયા અને ૧૦ રૂપિયાની કેટલી નોટો જરૂરી છે?

D. રૂ. ૨૭૦ બનાવવા માટે ૨૦ રૂપિયા અને ૧૦ રૂપિયાની કેટલી નોટો જરૂરી છે?

E. રૂ. ૭૦૦૦ બનાવવા માટે ૧૦૦૦ રૂપિયાની કેટલી નોટોની જરૂર હોય છે? _____

F. રૂ. ૧૦૦૦૦ બનાવવા માટે ૧૦૦૦ રૂપિયાની કેટલી નોટોની જરૂર હોય છે? _____

G. રૂ. ૬૨૦ બનાવવા માટે ૫૦૦ રૂપિયા, ૧૦૦ રૂપિયા અને ૫ રૂપિયાની કેટલી નોટોની જરૂર હોય છે? _____

H. રૂ. ૯૧૦ બનાવવા માટે ૫૦૦ રૂપિયા, ૧૦૦ રૂપિયા અને ૫ રૂપિયાની કેટલી નોટોની જરૂર હોય છે? _____

₹ જો કોઈ વ્યક્તિ દિવસમાં રૂ. ૭૩ની કમાણી કરે છે, તો તે કેટલી કમાણી કરે છે તે શોધો:

a. ૭ દિવસ = _____

b. ૬ અઠવાડિયા = _____

c. ૮૮ દિવસ = _____

d. ૧૭ અઠવાડિયા = _____

₹ ચૂકવેલ વ્યાજની ગણતરી કરો:

ક્રમ	રકમ	વ્યાજ સાથેની રકમ	વ્યાજ
૧.	₹ ૬૦૦	₹ ૬૮૦	
૨.	₹ ૫૦૦૦	₹ ૫૫૦૦	
૩.	₹ ૮૫૬	₹ ૧૫૦૦	
૪.	₹ ૬૭૮	₹ ૧૦૦૦	
૫.	₹ ૭૨૩	₹ ૮૫૦	

₹ કોઠો પૂર્ણ કરો.

ક્રમ	વસ્તુ	ખરીદ કિંમત	વેચાણ કિંમત	ફાયદો કે નુકશાન	કેટલો?
૧.	૧ કિંગ્સ વટાણા	₹ ૩૨	₹ ૪૦		
૨.	૨ કિંગ્સ સફરજન	₹ ૧૦૮	₹ ૧૧૯		
૩.	૧૦ પેંસિલ	₹ ૩૬	₹ ૪૩		
૪.	૩૦ નોટબુક	₹ ૧૨૫	₹ ૧૮૮		
૫.	૧ રેડિયો	₹ ૩૦૦	₹ ૧૨૫		
૬.	૧ ટીવી	₹ ૧૦,૦૦૦	₹ ૯૯૯૯		
૭.	૧ ટેબલ	₹ ૩૨૫	₹ ૬૫૦		

❁ એક દાબેલીની કિંમત રૂ. ૬ છે. રામે ૫ દાબેલી ખરીદી. તેણે દુકાનદારને ૫૦ રૂપિયા આપ્યા. તેને કેટલા પૈસા પાછા મળવા જોઈએ?

₹ નીચેનું કોષ્ટક વાંચો અને નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો:

ક્રમ	વસ્તુ	કિંમત
૧.	૫ ઈરિઝર	₹ ૩૫
૨.	૧૫ પેંસિલ	₹ ૬૦
૩.	૨ માર્કર	₹ ૮૨
૪.	૭ સ્ટેપ્લર	₹ ૧૧૦
૫.	૪ શાર્પનર (સંયા)	₹ ૩

- A. ૩૦ ઈરિઝરની કિંમત _____
 B. ૮ સ્ટેપ્લરની કિંમત _____
 C. ૭ શાર્પનરની કિંમત _____

૭. જગ અને મગ

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ

- ગુંજાશના વિવિધ એકમો જાણો અને તેનો વિવિધ પરિસ્થિતિમાં ઉપયોગ કરો.
- ગુંજાશ આધારીત વ્યવહારિક કોયડા ઉકેલો.

નીચેના માટે યોગ્ય એકમ (લીટર અથવા મીલી) નો ઉપયોગ કરો:

- A. નાના કપમાં પાણી _____
 B. પાણીની ટાંકીમાં પાણીની ક્ષમતા _____
 C. ચમચીમાં ખાંડની ચાસણી _____

- D. તેલની ટાંકીમાં તેલ _____
 E. આંખમાં નાખવાની દવા _____
 F. સમ્પમાં પાણી _____
 G. શેમ્પૂના પેકેટમાં શેમ્પૂ _____
 H. દૂધના પેકેટનું દૂધ _____
 I. સરદાર સરોવર ડેમમાં રહેલ પાણી _____

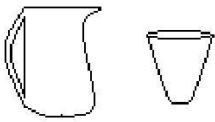

નીચેની ખાલી જગ્યાઓ પૂર્ણ કરો.

- A. ૧ લિટર = _____ મિલી
 B. _____ વખત ૫૦૦ મિલી = ૧ લિટર
 C. _____ ગુણ્યા ૧૦૦ મિલી = ૧ લિટર
 D. _____ વખત ૨૦૦ મિલી = ૧ લિટર
 E. _____ વખત ૨૫૦ મિલી = ૧ લિટર
 F. અડધો લિટર = _____ મિલી
 G. દોઢ લિટર = _____ મિલી
 H. અઢી લિટર = _____ મિલી

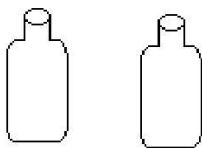
ખાલી જગ્યા ભરો.

જગમાં ગ્લાસ (ઓછું અથવા વધુ) કરતા _____ પાણી છે.

બોટલ કરતા ગ્લાસ _____ પાણી ધરાવે છે. (ઓછું અથવા વધુ)

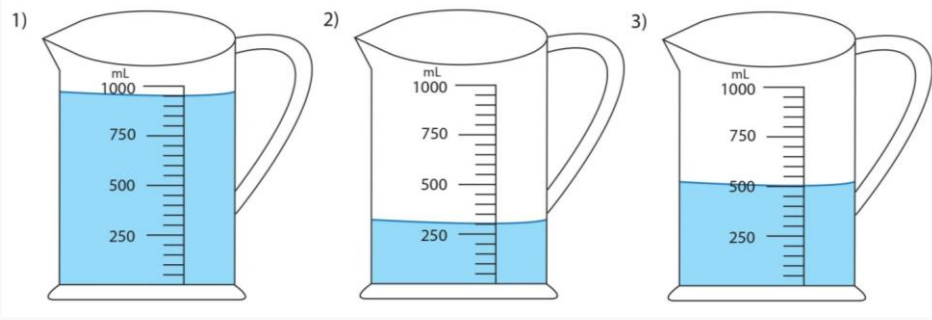

બંને બોટલ _____ પાણીનો જથ્થો ધરાવે છે. (સમાન અથવા અલગ)

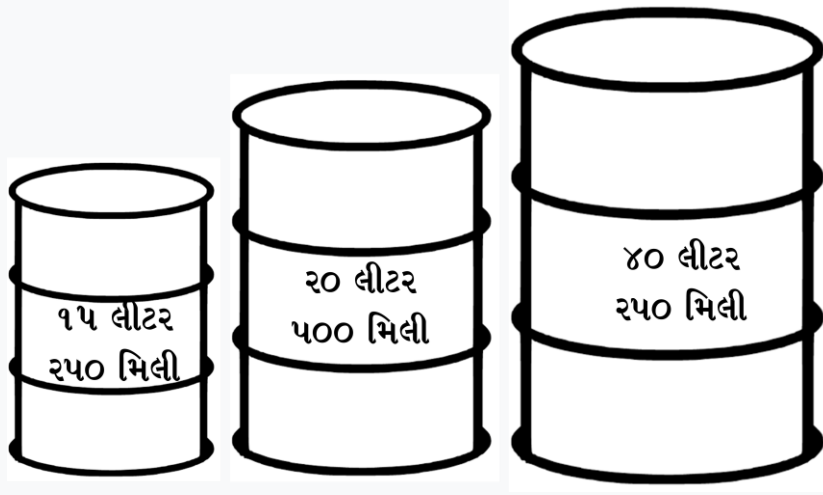
દરેક કન્ટેનરમાં પાણીનો જથ્થો જુઓ. તેને લેબલ કરો અને કુલ શોધો.

કુલ = _____

૩ ડ્રમ્સની કુલ ક્ષમતા કેટલી છે?

કુલ = _____

કોષ્ટકનો અભ્યાસ કરો અને ઉકેલો.

એક દિવસમાં એક પરિવાર દ્વારા વિવિધ હેતુ માટે જરૂરી પાણી નીચે મુજબ છે.

હેતુ	વપરાયેલ પાણીની માત્રા
કપડાં અને વાસણો ધોવા	૧૫ લિટર
સ્નાન	૩૦ લિટર
રસોઈ	૮ લિટર
બગીચામાં	૩ લિટર

એ. એક દિવસમાં વપરાતા પાણીનો કુલ જથ્થો.

બી. એક અઠવાડિયામાં પાણીનો કુલ જથ્થો.

સી. એક મહિનામાં વપરાતા પાણીનો કુલ જથ્થો.

૧. એક હેઅર ઓઈલ બોટલની ક્ષમતા ૨૫૦ મિલીની છે. જો આવી ૨૦ બોટલ ભરવી હોય તો કેટલા લીટર હેઅર ઓઈલ જોઈએ?

૨. એક પરિવારમાં ૫ વ્યક્તિ છે. જો દરેક વ્યક્તિને રોજનું ૩૦૦ મિલી દૂધ જોઈતું હોય તો આ પરિવાર માટે રોજ કેટલું દૂધ જોઈએ?

૩. એક પ્રાથમિક શાળામાં ૨૦૦ વિદ્યાર્થીઓ છે. જો દરેક બાળકને ૧૦ મિલી તેલ પૂરું પાડવાનું છે. તો આ શાળાને દરરોજ કેટલા લીટર તેલ જોઈએ?

